

Kuopion kaupunki edistyksellinen energiansäästöissä

Kuopio kuuluu energiansäästöä edistävissä ja ilmastonmuutosta ehkäisevissä toimissa Suomen kaupunkien kärkeen. Tehtynä on jo muun muassa ilmastostrategia, energiankäytön tehostamissuunnitelma ja energiakatselmus kolmasosassa kaupungin kiinteistöistä.

Kuopio liittyi kuntien ilmastonsuojelukampanjaan heti sen perustamisvaiheessa. Vuonna 2003 valmistui Kuopion ilmastostrategia, paikallistason ohjelma kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Sitä seurasi viestintähanke lisäämään kaupunkilaisten ja päättäjien tietoisuutta ilmastonmuutoksesta, Kuopion ilmastostrategiasta ja eri kohderyhmille sopivia toimista.

Viimeisin vaihe on keväällä 2004 käynnistynyt energiankäytön tehostamissuunnitelman toimeenpano.

Tahtoa tekoihin ja tuloksiin

Ympäristöjohtaja Lea Pöyhönen kehottaa miettimään, mitä paikallisella tasolla pystyy tekemään. Vastauskin on valmiina.

– Paljon voi tehdä, tarvitaan vain tahtoa. Korostan ilmastostrategian merkitystä, sillä se sitouttaa, tekee asian tutuksi ja pohjustaa maaperää konkreettisille toimenpiteille.

Energiankäytön tehostamissuunnitelma kohdistuu Kuopiossa sekä omaan henkilöstöön että kaupungissa toimiviin pk-yrityksiin. Hankkeen toteutuksesta vastaa Kuopion kaupungin ympäristökeskus. Sen lisäksi ohjausryhmään kuuluvat Kuopion Energia, Kuopion kaupungin tilakeskus, Jätekuikko Oy sekä Motiva Oy.

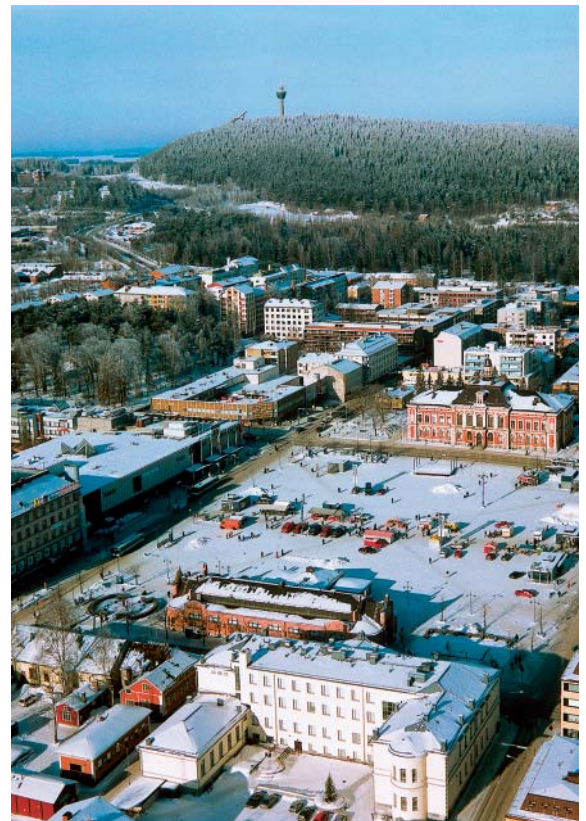
Henkilöstön kouluttamisella halutaan ensisijaisesti vähentää Kuopion toimitilojen ja toimintojen energiankulutusta ja ympäristökuormitusta. Koulutus keskittyy muun muassa tietokoneiden sekä muiden toimistolaitteiden hankintaan ja käyttötottumuksiin.

– Kulutamme vuosittain sähköä 1,2 miljoonan euron arvosta. Jos saisimme vähennettyä sähkönkulutusta 10 prosenttia, niin vuodessa hiilidioksidipäästöt pienenisivät 1 390 tonnia ja rahaa säästyisi yli 100 000 euroa, Pöyhönen laskee.

Pk-yrityksissä potentiaalia

Yrityksille suunnatun projektin tavoitteena on vähentää pienten ja keskisuurten yritysten aiheuttamia päästöjä ja energiankulutusta parantamalla energiansäästön ja ympäristöasioiden hallinnan välistä yhteyttä. Pk-yritykset valittiin kohderyhmäksi, koska niissä arvioidaan olevan parhaiten potentiaalia.

Kuva: Kuopion kaupunki



Vuonna 2003 valmistunutta Kuopion ilmastostrategiaa viedään käytäntöön monin tavoin.



Kuva: Kuopion kaupunki

Kuopion kaupungin tilakeskuksen hallinnoimia kiinteistöjä on energia-katselmoitu systemaattisesti vuodesta 1994 alkaen.

Projektissa Savonia-ammattikorkeakoulun insinööriopiskelijat läpikäyvät ENW Management Oy:n johdolla seitsemän pk-yrityksen toimintoihin liittyvät energia-, materiaali- ja jätevirrat sekä toiminnasta aiheutuvat päästöt.

Työn tuloksena yritykset saavat raportin ja työkalun, jonka avulla ne voivat vähentää energiankulutustaan ja päästöjään sekä taloudellisesti että taroituksenmukaisesti.

Järjestelmällisyys energian- ja vedenkulutuksen seurannassa

Järjestelmällisyys edellyttää mittaamista ja kulutuspoikkeamiin puuttumista. Jo aikaisemmin tehty energiankulutusseuranta systematisoitiin Kuopiossa, kun kaupungin kiinteistöjä alettiin liittää kaukovalvontaan 1980-luvun loppupuolella.

– Kaukovalvonnan asteittainen laajentaminen on suurin investointimme. Nyt sen piiriin kuuluu kaikkiaan 140 rakennusta, suurin osa jo ohjaus- ja säätötasolla.

– Oma LVIS-yksikkömme kiertää kiinteistöissä ja tekee talotekniikan huoltoa, korjauksia ja energiansäästötoimia. Energiansäästö otetaan huomioon myös kaikessa peruskorjauksessa. Peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeiden rakennevaihtoehtojen arvioinnissa kokeilemme jatkossa myös elinkaarilaskelmia, kertoo Kuopion kaupungin tilakeskuksen johtaja Asko Kauppinen.

Kuopion kaupungin tilakeskus hallinnoi noin 500 rakennusta, joiden tilavuus on runsaat 2,4 miljoonaa kuutiota. Kesään 2005 mennessä 40 prosenttia niistä on energiakatselmoitu.

Kuopion tilakeskuksen hallinnoimien toimitilojen vuotuiset ominaiskulutukset

	Kuopio	Keskimäärin Suomessa*
Lämpö	33,6 kWh/m ³	45,3 kWh/m ³
Sähkö	13,5 kWh/m ³	17,9 kWh/m ³
Vesi	103,1 l/m ³	135,5 l/m ³

* Vertailukohteena yli 30 000 asukkaan kaupungit.

Lähde: Kuntien omien rakennusten lämmön, sähkön ja veden kulutus 2003, Kuntaliiton julkaisu 2004.

Kuopion kaupungin henkilöstön koulutuksen tavoitteena on

- vähentää toimitilojen ja rakennusten lämmön, sähkön- ja vedenkulutusta.
- ottaa ympäristövaikutukset enemmän huomioon hankinnoissa.
- pienentää kaupungin toiminnoista aiheutuvia liikenteen päästöjä.
- ehkäistä jätteiden syntyä, tehostaa jätteiden lajittelua ja hyötykäyttöä.

Motiva

Energiankäytön uusi suunta

Motiva Oy
 Urho Kekkosen katu 4–6 A
 PL 489
 00101 Helsinki
 Puh. (09) 8565 3100
 Faksi (09) 8565 3199
 www.motiva.fi